

Valdemāra Ancīša Aknīstes BIBLIOTĒKAS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2018.-2022.gadam

1. Bibliotēkas pašreizējais situācijas raksturojums un analīze

1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums

Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir vietējās nozīmes publiskā bibliotēka ar universālu krājumu. Bibliotēka ir informācijas, komunikācijas iestāde iedzīvotājiem, kuras pakalpojumus var izmantot jebkurš bibliotēkas lietotājs neatkarīgi no dzīvesvietas, vecuma un sociālā stāvokļa. Iekļauties tālākajā sabiedrības informatizācijas procesā, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību, piedāvāt un nodrošināt to informāciju, ko vēlas saņemt lietotāji, nodrošināt kulturālu, saturīgu laika pavadīšanu.

1.2. Bibliotēkas misija, vīzija, stratēģiskais mērķis

Misija – būt par centru, kas veicina pastāvīgu, nepārtrauktu izglītošanos, atbalstot visu vecuma iedzīvotāju personīgo un sociālo attīstību, interešu izglītību, kā arī apzināt kultūras mantojumu ar literatūras, vēstures un dzejas palīdzību. Ir svarīgi ar krājumā iekļautajiem materiāliem, elektroniskajiem resursiem, tehnoloģiju iespējām veidot informācijas un kultūrvides telpu.

Bibliotēkas vīzija: Bibliotēka kā vietējās nozīmes kultūras un izglītības centrs, kas sekmē tālākizglītības un mūžizglītības iespējas, veicina pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu.

Bibliotēkas mērķis ir nodrošināt dažāda veida informācijas resursu pieejamību visiem Bibliotēkas lietotājiem; rosināt bērnos un jauniešos interesi par grāmatu; nodrošināt mūžizglītības iespējas visiem sabiedrības locekļiem; rūpēties par kultūras mantojuma saglabāšanu nākamajām paaudzēm, veidot diskusiju telpu vai domu apmaiņu starp cilvēkiem, kuriem ir atšķirīgi uzskati, zināšanas un vajadzības.

Bibliotēkas vērtības: kvalitatīva, visiem novada iedzīvotājiem brīvi pieejama informācija, erudīta sabiedrība.

Bez Bibliotēkas, Aknīstes iedzīvotājus (vidusskolas skolniekus un skolotājus) apkalpo Aknīstes vidusskolas bibliotēka, kura no 2012.gada atrodas Aknīstes vidusskolas telpās. Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēka atrodas stratēģiski izdevīgā vietā - Aknīstes centrā – bērnudārza telpās 2. stāvā, tuvu vidusskolai un netālu no novada pašvaldības administratīvās ēkas.

Aknīstes novadā ir tikai trīs bibliotēkas: Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēka, Asares pagasta bibliotēka un Gārsenes pagasta bibliotēka.

1.3. Bibliotēkas pakalpojumi un to pieejamība, bibliotēkas darba pamatrādītāji

Bibliotēka izveidojusies par klientorientētu bibliotēku, kuras prioritāte ir labāk un pēc iespējas ērtāk apkalpot savus lasītājus, lai, ienākot bibliotēkā, rastos vēlme te pavadīt vairāk sava brīvā laika. Bibliotēkā vienlīdz ērti ir gan tiem, kas nāk uz abonementu, lasītavu, gan tiem, kas vēlas iegūt jaunu informāciju un strādāt ar informācijas tehnoloģijām, gan tiem, kas atnāk uz bibliotēku ar saviem mazuļiem, jo arī par tiem ir padomāts. Pašus mazākos lasītājus gaida pasaku mašīnīte, kurā saliktas

grāmatiņas, bet tos, kuri grib atpūsties un paspēlēt kādu intelektuālu spēli, gaida bērnu atpūtas un spēļu stūrītis.

Bibliotēka turpina risināt jautājumu par Aknīstē un tās lauku teritorijā dzīvojošo vientuļo veco un slimo cilvēku apkalpošanu, kuri vēlas izmantot bibliotēku pakalpojumus. Lai šiem cilvēkiem būtu iespēja lasīt, darbā tiek lūgti iesaistīties šo cilvēku radnieki, kas izmanto attiecīgās bibliotēkas pakalpojumus, sociālie darbinieki, reizēm tuvākie kaimiņi.

Regulāri telefoniski informējam bibliotēkas lietotājus par viņiem interesējošās literatūras esamību bibliotēkā un vajadzības gadījumā to arī pašas piegādājam mājās lasītājiem.

Bibliotēkā ir **elektroniskā lasītāju apkalpošana**. Tā ir ērta gan bibliotēkas darbiniekiem, gan lasītājiem. Bibliotēka piedāvā saviem apmeklētājiem sekojošu pakalpojumu:

- Grāmatu un preses izdevumu izsniegšanu uz mājām
- Lasītavu
- Elektronisko kopkatalogu
- Grāmatu pasūtīšanu no citām bibliotēkām
- Datorizētas darba stacijas
- Nodrošināta bezmaksas datu bāzu izmantošana (Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka)
- Kopēšanu, skenēšanu, printēšanu
- Internets, Wi-Fi
- Novadpētniecības un tematiskās mapes
- Konsultācijas un uzziņas
- Interesantu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu
- Galda spēles
- Rotaļu stūrīti mazākajiem apmeklētājiem

Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami septiņi datori ar interneta pieslēgumu. Interneta izmantošana lietotājiem bibliotēkā ir bez maksas. Ir pieejami kopējamās iekārtas pakalpojumi, multifunkcionālā iekārta. Aizvien biežāk lasītāji rezervē sev vēlamu izdevumu attālināti.

Lai izveidotu apmeklētājiem patīkamu, mūsdienām atbilstošu vidi, esam veikuši telpu labiekārtošanu. Lai Bibliotēkas lietotājs orientētos fondā, uz plauktiem ir norādes un vienoti plauktu daleņi.

Bērnu literatūras nodaļā telpa iekārtota un noformēta atbilstoši lietotāju vecumposmam.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	493	475	445	-3,7%
<i>t. sk. bērni</i>	183	191	170	+4,7%
Fiziskais apmeklējums	6909	7260	6501	+5,1%
<i>t. sk. bērni</i>	3101	3295	2995	+6,3%
Izsniegums kopā	12479	12087	13286	-3,1%
<i>t. sk. grāmatas</i>	6556	6707	6006	+2,3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	5521	4915	6869	-11%
<i>t. sk. bērniem</i>	2755	2541	1954	-7,8%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	30,3	29,7	29,2	- 2%

Iedzīvotāju skaits	1628	1601	1522	-1,7%
--------------------	------	------	------	-------

Esošo un potenciālo Bibliotēkas lietotāju domas par bibliotēku, tās pakalpojumiem tiek iegūtas ikdienas sarunu ceļā, kā arī bibliotēkā ir atsauksmju un ierosinājumu grāmata, kur apmeklētājiem izteikt savu viedokli.

1.4. Informācijas un tehnoloģiju nodrošinājums

Informācija par bibliotēku un tās pakalpojumiem pieejama Aknīstes novada pašvaldības mājas lapā www.agniste.lv, Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā www.jgb.lv, Digitālajā kultūras kartē www.kulturaskarte.lv Informācija tiek atjaunota sistemātiski.

Tehnoloģiju nodrošinājums kopumā vērtējams kā apmierinošs. Interneta bezvadu pieslēgums un ātrums ļauj brīvi darboties, taču lietotāju datori ir jau samērā novecojuši, nepieciešami papildus līdzekļi tās atjaunošanai, jo ar novecojušām informācijas tehnoloģijām bibliotēkas konkurētspēja strauji samazinās.

1.5. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpu stāvoklis ir apmierinošs. Regulāri veicam telpu kosmētisko remontu. Perspektīvā ir grīdas seguma atjaunošana visās telpās un jaunu grāmatu plauktu iegāde.

Mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem iegādāts vecumam atbilstoša izmēra grāmatu plakti, galdiņi un krēsliņi. Iegādāts projektors, portatīvais dators un ekrāns.

1.6. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

	2015	2016	2017
Kopā (EUR)	32038	37120	41991
Pašvaldības finansējums	32038	37120	41991

Bibliotēkas finanses nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Budžeta pamatā ir pašvaldības piešķirtie līdzekļi.

Par netiešu finansējumu var uzskatīt arī privātpersonu dāvinājumus.

2. Stratēģiskā daļa

Bibliotēkas misija ir pildīt izglītojošās funkcijas, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību.

No bibliotēkas misijas un stratēģiskajiem mērķiem izriet sekojoši darbības uzdevumi:

- 1) Nodrošināt visiem novada iedzīvotājiem pieeju mūsdienīgiem, daudzveidīgiem bezmaksas informācijas resursiem;
- 2) Cilvēkiem ar kustības traucējumiem, kuri nevar lasīt preses izdevumus un grāmatas bibliotēkā, tos pēc pieprasījuma piegādāt mājās;
- 3) Turpināt uzlabot bibliotēkas krājuma kvalitāti, atjaunojot un ar jauniem izdevumiem papildinot daiļliteratūras un uzzīņu literatūras krājumu;
- 4) Veikt materiālu komplektēšanu, apstrādi, uzskaiti un saglabāšanu.
- 5) Attīstīt bibliotēku par mūsdienīgu mūžizglītības centru personības pilnveidošanai un kultūras izzināšanai;
- 6) Nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu pašizglītībai;

- 7) Apkopot un saglabāt vietējās nozīmes kultūras mantojumu nākamām paaudzēm;
- 8) Saglabāt sabiedrībā interesi par grāmatu, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū;
- 9) Sniegt atbalstu iedzīvotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē;
- 10) Popularizēt bibliotēku sociālajās vietnēs;
- 11) Sniegt kvalitatīvus pakalpojumus lietotājiem.

Bibliotēkas stipro un vājo pušu analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Atrodas stratēģiski izdevīgā vietā ❖ Ērts piebraucamais ceļš ❖ Plašas telpas, kas ļauj kvalitatīvi apkalpot bibliotēkas apmeklētājus. ❖ Plašs nozaru un daiļliteratūras krājums, kas regulāri tiek papildināts ar jaunieguvumiem ❖ Automatizēts darba process ❖ Bezmaksas internets, bezvadu interneta pieslēgums. ❖ Sakopots plašs novadpētnieciskais materiāls ❖ Izbūvēta velonovietne ❖ Pietiekošs finansējums krājuma komplektēšanai 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nepastāvība, jo bibliotēka atrodas PII telpās un palielinoties bērnu skaitam, telpas var tikt samazinātas ❖ Bibliotēka atrodas otrajā stāvā ❖ Cilvēkiem ar kustību traucējumiem nav izbūvēta ieeja ❖ Ierobežoti finanšu resursi jauno tehnoloģiju attīstībā. ❖ Ierobežoti finanšu resursi bibliotēkas telpu remontam
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Veikt lietotāju interešu pētīšanu. ❖ Piedāvāt jaunu pakalpojumu vecāka gada gājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ❖ Izstrādāt un ieviest jaunus pasākumus, kas veicinātu bērnu iesaistīšanu lasīšanas procesā. ❖ Papildus finansējuma piesaiste, izmantojot piedāvāto projektu iespējas. ❖ Bibliotēkas iekārtojuma uzlabošana, iekštelpu remonts 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Iedzīvotāju skaita un līdz ar to arī lietotāju skaita samazināšanās ❖ E-grāmatu popularitātes pieaugums ❖ Tehniski novecojusi lietotāju datortehnika ❖ Nepietiekams finansējums dažādu informācijas resursu iegādei. ❖ Nepietiekams finansējums telpu remontam

3. Rīcības plāns

Bibliotēkas attīstības vīzijas un mērķu sasniegšanai nepieciešamās darbības:

- Krājuma papildināšana ar jauniem izdevumiem. Jaunieguvumus reklamēt sociālajās vietnēs, informējot interesentus par pieejamajiem izdevumiem.

- Attīstošu galda spēļu iegāde bērniem un jauniešiem, lai nodrošinātu iespēju saturīgāk pavadīt brīvdienas.
- Visu interesentu apmācība darbam ar datoru, lai lietotāji varētu pilnvērtīgi izmantot bibliotēkā pieejamos informācijas resursus.
- Aktivizēt izglītojošo darbu, lai lietotāji vairāk izmantotu bibliotēkā pieejamās bezmaksas datu bāzes: www.letonika.lv, www.news.lv, kā arī www.filmas.lv.
- Kopīgi pasākumi vecākiem un pirmsskolas vecuma bērniem.
- Bibliotēkas attīstīšana par nozīmīgu sabiedrības saskarsmes centru, organizējot dažādus izglītojošos un tematiskus pasākumus dažādām interesēm un gaumēm, kā arī piedāvājot kvalitatīvas un saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dažāda vecuma cilvēkiem, īpašu uzmanību pievēršot uz ģimeni vērstām aktivitātēm.
- Bibliotēkas kā interešu grupu tikšanās vietas veidošana. Uzturēt veiksmīgu sadarbību ar jau esošajiem sadarbību partneriem un veidot jaunas sadarbības.
- Iedzīvotāju un esošo lasītāju interešu, vajadzību un apmierinātības izpēte, veicot aptaujas.
- Darbinieka kvalifikācijas paaugstināšana, apmeklējot seminārus un dažādus kursus.

Bibliotēkas vadītāja

Veronika Papaurele

SASKAŅOTS

Aknīstē, 2018.gada 22. augustā

Aknīstes novada pašvaldības

priekšsēdētāja V.Dzene